

Buletin

e-ISSN: 2600-8289

Rabi'ulakhir - Jamadilawal 1444/ November 2022

ACIS

FADHILAT BERSEDEKAH SECARA RAHSIA

**Kesan Melupakan Semangat
Nasionalisme dalam Kalangan
Rakyat Malaysia** 5

**Adat Perayaan dalam Masyarakat
Melayu di Malaysia** 6

**Kolaborasi ACIS dan UMHRC
memperkasakan PDPH UiTM
Cawangan Negeri Sembilan
Kampus Kuala Pilah** 8

eISSN 2600-8289

9 772600 828001

Adat Perayaan dalam Masyarakat Melayu di Malaysia

Oleh:
Dr. Mohamad Hasif Jaafar
Pensyarah Kanan Akademi Pengajian Islam Kontemporari (ACIS), UiTM Cawangan Negeri Sembilan, Kampus Kuala Pilah

Oleh:
Athira Ayuni Asmadi
Pensyarah Akademi Pengajian Islam Kontemporari (ACIS), UiTM Cawangan Negeri Sembilan, Kampus Seremban

Pengenalan

Perayaan merupakan sesuatu sambutan yang diadakan untuk menyambut atau meraikan sesuatu perkara yang berlaku dan yang telah berlaku. Dalam erti kata lain, perayaan itu dilakukan bagi memperingati sesuatu perkara yang istimewa terhadap seseorang atau sesuatu kaum tersebut agar tidak dilupakan begitu sahaja. Terdapat banyak perayaan yang diadakan oleh masyarakat Melayu di Malaysia sebagai contoh Maulidur Rasul, Hari Raya Haji dan perayaan yang paling utama bagi masyarakat Melayu di Malaysia adalah Hari Raya Aidilfitri. Tarikh perayaan pula kebiasaannya menggunakan kaedah Rukyah dan Hisab. Kaedah ini adalah selaras dengan kehendak syarak dan mengikut kaedah ilmu falak dan astronomi yang telah dipersetujui oleh semua negeri di Malaysia. Kebanyakan hari kebesaran Islam juga telah digazetkan ke dalam hari peristiwa di Malaysia.

Maulidur Rasul

Maulidur Rasul merupakan perayaan yang disambut oleh masyarakat yang beragama Islam di Malaysia bagi memperingati hari keputeraan junjungan besar Nabi Muhammad SAW. Kebiasaannya Maulidur Rasul diadakan pada tarikh 12 Rabiulawal dalam tahun Islam atau dikenali sebagai takwim hijrah. Sebagai seorang Muslim, sambutan

ini diadakan bagi menunjukkan rasa cinta, kasih dan sayang terhadap Baginda SAW yang merupakan anugerah terindah bagi umat Islam kerana Baginda telah bertungkus lumus dalam mempertahankan martabat agama Islam sepanjang hayat Rasulullah di muka bumi ini. Usaha dan kerja keras yang telah dilakukan oleh Rasulullah SAW amatlah memberikan impak yang sangat besar kepada masyarakat Islam pada masa kini.

Bagi merayakan hari keputeraan Nabi Muhammad SAW ini, pelbagai aktiviti yang dilakukan oleh masyarakat Islam bagi mendekati diri dengan Rasulullah SAW. Kaedah penganjuran pertandingan seperti tulisan khat, nyanyian nasyid dan hafazan al-Quran ini dilaksanakan antaranya bertujuan untuk menambahkan pengetahuan dalam tulisan khat yang digunakan di dalam Al-Quran. Tambahan pula, mempraktikkan cara berhibur sambil mendapat pahala dalam nyanyian nasyid kerana bait-bait lirik kebiasaannya menyebut dan memuji nama-nama Allah SWT. Pertandingan seperti ini akan menjadi lebih menarik dan mendapat sambutan apabila pemenang diberikan hadiah sebagai pembakar semangat kepada anak muda dalam mendekati diri dalam bidang yang berkaitan keagamaan.

Selain daripada itu, adat ataupun aktiviti yang wajib dilakukan semasa sambutan hari keputeraan Rasulullah SAW ialah berarak dalam satu kumpulan mengelilingi sesuatu kawasan sambil berselawat ke atas junjungan besar Nabi Muhammad SAW yang menjadi keutamaan dalam masyarakat Islam di Malaysia. Kaedah meraikan sambutan ini dengan mengajak masyarakat Islam secara berkumpulan berjalan sambil membawa sepanduk bagi menyemarakkan lagi semangat dalam berselawat ke atas Nabi Muhammad SAW dan bergerak mengelilingi sesuatu kawasan dan pulang ke tempat permulaan berarak. Selepas berarak, pihak penganjuran majlis perayaan tersebut akan mengadakan sedikit jamuan bagi sesiapa sahaja yang mengikuti aktiviti yang telah diadakan. Jamuan itu diadakan bagi menghargai dan merapatkan silaturahim antara masyarakat umat Islam yang datang ke majlis tersebut untuk meraikan perayaan Maulidur Rasul.

Hari Raya Aidilfitri

Perayaan yang diraikan oleh masyarakat Melayu di Malaysia ialah hari raya Aidilfitri yang akan disambut pada 1 Syawal. Sambutan hari raya Aidilfitri diraikan selepas sebulan umat Islam menunaikan ibadah puasa yang diwajibkan kepada mereka pada setiap bulan Ramadan. Manakala, bulan Syawal juga adalah hari kemenangan bagi umat Islam kerana telah berjaya menundukkan nafsu sepanjang bulan Ramadan dan membersihkan diri daripada dosa yang telah lalu sekaligus menjadi insan yang lebih bertakwa. Menyambut hari raya Aidilfitri banyak memberi kebaikan kepada umat Islam

antaranya berkumpulnya ahli keluarga dan sahabat handai bagi merapatkan silaturahmi dan memohon kemaafan antara satu sama lain dan menjernihkan keadaan yang mana dulunya keruh. Dengan itu, hubungan antara sesama umat Islam akan menjadi lebih kuat dan kukuh.

Bersalaman dan mendapat duit raya

Sambutan ini akan bermula pada malam terakhir bulan Ramadan di mana seluruh umat Islam akan berkumpul dan bertakbir di masjid, surau mahupun rumah selepas Maghrib hari terakhir bulan Ramadan. Pada pagi 1 Syawal pula dimulakan dengan mandi sunat hari raya Aidilfitri dan menjamu sedikit santapan pagi sebelum menunaikan solat sunat hari raya Aidilfitri. Kemudiannya, sambutan diteruskan dengan bersalam-salaman antara ahli keluarga dan adat memberi duit raya bagi yang berkemampuan sebagai tanda bersedekah, mengucapkan selamat dan mendoakan antara satu sama lain. Jamuan hidangan hari raya adalah perkara yang wajib dilakukan semasa hari raya Aidilfitri, makanan seperti ketupat, rendang, lemang dan nasi himpit adalah menu utama pada hari tersebut dan sudah menjadi satu kewajipan bagi setiap rumah mempunyai kuih raya untuk menyambut tetamu yang akan datang beraya ke rumah mereka.

Hari Raya Aidiladha

Hari raya Aidiladha atau nama lain bagi perayaan ini ialah hari raya korban dan hari raya haji disambut oleh masyarakat Islam pada 10, 11, 12, dan 13 bulan Zulhijjah. Dua nama lain bagi hari raya Aidiladha ini menunjukkan beberapa adat atau ibadah yang dilakukan semasa menyambut hari perayaan tersebut. Bagi yang berkemampuan, mereka akan menunaikan ibadah haji di Mekah dan Madinah. Ibadah Haji ini merupakan rukun Islam ke-5 yang dilakukan bagi umat Islam yang berkemampuan melakukan ibadah tersebut. Selain itu, ibadah korban pula dilakukan oleh rakyat Malaysia yang masih menyambut hari raya Aidiladha di Malaysia. Ibadah ini dilakukan secara beramai-ramai di sesuatu kawasan contohnya di kawasan masjid atau surau dan kawasan perumahan atau dewan.

Hari raya Aidiladha bermula dengan takbir selepas maghrib pada 9 Zulhijjah, kemudian diikuti dengan solat sunat Aidiladha pada pagi 10 Zulhijjah. Sambutan ini diteruskan dengan ibadah korban sama ada pada 10, 11, 12, atau 13 Zulhijjah. Semua hari ini dipanggil sebagai hari Tasyrik. Aidiladha adalah perayaan yang istimewa bagi umat Islam kerana ia adalah hari untuk umat Islam memperingati kisah pengorbanan Nabi Ibrahim AS dalam menunaikan perintah Allah SWT dan kesabaran anaknya Nabi Ismail AS dalam memenuhi perintah Allah SWT.

Selepas ibadah korban dijalankan, bahagian daging akan dibahagikan mengikut pembahagian yang telah ditetapkan iaitu 1/3 bahagian daging tersebut akan diberikan kepada pihak yang telah berkorban ataupun yang telah membayar bahagian-bahagian haiwan korban tersebut. Manakala, 1/3 bahagian lainnya akan disedekahkan kepada fakir dan miskin dan 1/3 seterusnya akan dihadiahkan kepada sahabat handai termasuklah jiran-jiran. Ibadah korban ini ialah sunat muakkad di mana ia dituntut oleh Allah SWT. Aktiviti yang dilakukan semasa perayaan hari raya Aidiladha ini amatlah memberi kesan yang baik terhadap masyarakat setempat kerana ia dapat merapatkan hubungan sesama umat Islam.

Kesimpulan

Perayaan merupakan aktiviti yang menjadi tunjang utama dalam merapatkan sesuatu hubungan silaturahmi. Perkara ini amatlah penting bagi mengekalkan keamanan negara dan membentuk rakyat yang bersatu padu serta sayang menyayangi antara satu sama lain. Dengan itu, masyarakat di Malaysia akan hidup dalam keadaan yang lebih harmoni dan kondusif apabila mereka mempunyai hubungan yang baik antara satu sama lain. Selain itu, meraikan sesuatu sambutan atau perayaan juga dapat memperingati peristiwa-peristiwa yang telah berlaku ataupun yang baru berlaku.